

PRIKAZ KNJIGE

INSURANCE AND REINSURANCE FOR THE 21ST CENTURY: FROM DISRUPTION TO EVOLUTION

Teoriju osiguranja danas obrađuje veliki broj udžbenika sa tematičkom osiguranja. Nedostaju, međutim, monografije koje se bave specifičnim oblastima i problemima koji su od velikog značaja kako za teoriju tako i praksu osiguranja. Monografija „Osiguranje i reosiguranje za 21. vek: od poremećaja do evolucije“ autora prof. Vladimira Njegomira, objavljena u izdanju Fakulteta za turizam i ugostiteljstvo iz Ohrida, Univerziteta „Sv. Kliment Ohridski“ iz Bitolja, pisana je na engleskom jeziku i jedna je od uspešnijih koje povezuju teoriju i praksu osiguranja. Ona je nastala kao rezultat nastojanja i težnje autora da se popuni identifikovana nepokrivenost literaturom u pogledu izazova koji opredeljujuće utiču na promene u osiguranju i reosiguranju. Monografija obezbeđuje teorijsku podlogu i daje praktični uvid u faktore koji utiču na poremećaje u obavljanju delatnosti osiguranja kao i na prilagođavanja delatnosti osiguranja ovim izazovima. Ona ukazuje na sve relevantne trendove koji karakterišu delatnost osiguranja i reosiguranja i koji će odrediti njenu budućnost u čitavom 21. veku. Ova knjiga je namenjena prvenstveno profesionalcima u oblasti osiguranja i reosiguranja, ali i preduzetnicima, privrednicima, studentima, kao i svima onima koji žele da spoznaju trendove koji će opredeljivati razvoj osiguranja i reosiguranja u 21. veku.

¹ Vanredni profesor, Ekonomski fakultet u Subotici, Univerzitet u Novom Sadu, email: dragan.stojic@ef.uns.ac.rs

Knjiga predstavlja skladno komponovanu celinu iz 18 poglavlja pisanih sa uobičajenim proredom i fontom. Takođe, knjiga sadrži predgovor, sadržaj, napomene, literaturu i kratke informacije o autoru. Autor je materiju obradio na 457 stranica A4 formata, zajedno sa korišćenom literaturom od 440 dela.

U prva tri poglavlja autor se bavi izazovima koje katastrofalni događaji imaju na osiguranje i reosiguranje, a sa posebnim naglaskom na događaje uzrokovane klimatskim promenama, kao i uticaj pandemije. Autor uvodi pojam katastrofalnih šteta, determinante katastrofalnih rizika, određenje uticaja katastrofalnih događaja, rizike koji uzrokuju nastanak katastrofalnih događaja, modeliranje i upravljanje katastrofalnim događajima, rizicima i štetama kao i pretpostavke mogućih budućih katastrofa.

Četvrto poglavlje se odnosi na analizu integracionih procesa u osiguranju i reosiguranju. Ovo poglavlje *čitaocu osvetljava pojmove* globalizacije, stvaranje globalnog osiguranika i globalnog rizika, konsolidaciju i konvergenciju osiguranja i drugih finansijskih usluga.

Peto poglavlje odnosi se na inkluzivnost osiguranja. U okviru ovog poglavlja autor razmatra određenje i značaj inkluzivnosti u osiguranju i analiziraju inovativne oblike inkluzivnosti osiguranja – mikroosiguranje i takaful i retakaful.

U poglavljima šest-osam autor obrađuje uticaj demografskih promena, digitalizacije i društvene odgovornosti na osiguranje i reosiguranje.

Deveto, deseto i jedanaesto poglavlje obrađuju metode upravljanja i strategije u osiguranju, sa naglaskom na korporativno preduzetništvo i permanentnu edukaciju.

Dvanaesto poglavlje posvećeno je trendovima upravljanja rizicima i osiguranju poljoprivrede. U okviru ovog poglavlja autor razmatra značaj poljoprivredne proizvodnje, rizike kojima je ugrožena poljoprivredna proizvodnja i metode upravljanja proizvodnim rizicima poljoprivredne proizvodnje, specifičnosti osiguranja poljoprivrede i vrste osiguranja poljoprivrede, tradicionalne i alternativne.

U trinaestom poglavlju obrađuje se energetika i osiguranje. Autor u okviru ovog poglavlja razmatra energetske izvore i vrste osiguranja energetike.

Četrnaestom, petnaesto i šesnaesto poglavlje obrađuju investicione aktivnosti osiguravača kroz strukturu finansijskog sistema i poziciju osiguravajućih društava, regulaciju institucionalnog investiranja osiguravača i Solvency II, značaj institucionalnog investiranja, pitanja optimizacije portfelja reosiguranja osiguravača za ekonomski rast, kao i problematiku konkurentnosti u osiguranju i reosiguranju.

U *sedamnaestom poglavlju* autor razmatra ulogu države na tržištu osiguranja.

U posljednjem, *osamnaestom poglavlju* autor razmatra rizike koji utiču na osiguranje i reosiguranje u 21. veku, i to političke rizike, rizik terorizma, ekonomske rizike, tehnološke rizike, rizike prekida kontinuiteta poslovanja, rizike prekida lanaca snabdevanja, rizike profesionalne odgovornosti, rizik odgovornosti za proizvode, kao i rizik odgovornosti za okruženje.

Pozitivnu ocenu monografija je dobila od tri ugledna recenzenta, doajena u oblasti osiguranja: prof. emeritus dr Borisa Marovića, Akademika Univ. Prof. Dr.phil. Dr.habil. Wolfganga Rohrbacha i prof. dr Zdravka Petrovića. Recenzenti su istakli da je autor analizirao, ukazao i opisao ključne izazove koji karakterišu savremenu delatnost osiguranja i reosiguranja i koji oblikuju evoluciju poslovanja osiguravača i reosiguravača. Recenzenti su istakli međunarodni karakter tematike monografije.

Monografija predstavlja izvorni autorski doprinos, materija je izložena logički, jednostavnim ali stručnim jezikom. Teorijska utemeljenost i praktična primenljivost izloženih problema, u kombinaciji sa dugogodišnjim uspešnim profesionalnim iskustvom i akademskim istraživanjima autora, garantuju teorijsku i praktičnu vrednost ove monografije.

Zaista sam uživao čitajući knjigu i definitivno je mogu preporučiti svima zainteresovanim za osiguranje i reosiguranje. Knjiga pruža sveobuhvatan prikaz svih ključnih izazova za delatnost osiguranja i reosiguranja. Složenost delatnosti osiguranja i reosiguranja će se verovatno dalje povećavati, što od teoretičara i praktičara vezanih za ovu delatnost zahteva širu perspektivu. Ova knjiga pruža upravo to i stoga nudi osiguravačima i reosiguravačima razumevanje izazova i načina prilagođavanja što omogućava da ostanu uspešni u svetu koji je sve izazovnije.